

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 21 grudnia 2015 roku

Pozwem z dnia 4 lutego 2015 roku (data nadania przesyłki poleconej k. 72) powód Agencja (...) w W. (dalej jako (...)) wniosła o zasądzenie od pozwanego miasta stołecznego W. kwoty 63.891,91 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od kwoty 42.294,38 złotych od dnia 11 maja 2013 roku do dnia zapłaty i od kwoty 21.597,53 złotych od dnia 30 maja 2014 roku do dnia zapłaty. Przedmiotem żądania pozwu było także zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, że należność objęta pozwem dotyczy części opłaty rocznej należnej za okres od dnia 1 października do 31 grudnia 2008 roku z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości stanowiącej działkę nr (...), położonej w W., obręb (...), która do dnia nieodpłatnego przekazania przez powoda na rzecz pozwanego, tj. 5 listopada 2010 roku znajdowała się w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa i była w użytkowaniu wieczystym pozwanego. Ponadto wskazał, że pozew niniejszy dotyczy dwóch wymagalnych i nieprzedawnionych nadwyżek opłaty rocznej nad opłatami dotychczasowymi, ustalonych prawomocnymi wyrokami Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 10 maja 2013 roku w sprawie o sygn. akt I ACa 39/13 i z dnia 29 maja 2014 roku, w sprawie o sygn. akt I ACa 1044/10.

Strona powodowa wyjaśniła, że pierwsza opłata roczna dla działek m.in. nr (...), z których wydzielono następnie działkę (...), obowiązująca w latach 2000-2003, wynosiła 542,67 zł/m² według stawki 1%. Zatem za część odpowiadającą powierzchni działki (...) opłata ta wyniosła za okres od 1 października do 31 grudnia 2008 roku – 17.943,22 złotych. Druga opłata roczna m.in. dla działki nr (...), z której pochodzi działka (...), obowiązująca w latach 2004-2007, ustalona wypowiedzeniem z dnia 19 grudnia 2003 roku, wynosiła 607,27 zł/m² według stawki 3%. Została ona potwierdzona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 10 maja 2013 roku w sprawie I ACa 39/13. W związku z tym opłata ta dla działki nr (...) za wskazany w pozwie okres wyniosła 60.237,60 złotych. Z kolei trzecia opłata roczna dla działki nr (...), obowiązująca od 1 stycznia 2008 roku, ustalona wypowiedzeniem z dnia 12 grudnia 2007 roku, wynosiła 825 zł/m² według stawki 3%. Została ona potwierdzona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 29 maja 2014 roku w sprawie I ACa 1044/10. W związku z tym opłata ta dla działki nr (...) za wskazany w pozwie okres wyniosła łącznie 81.835,13 złotych.

Następnie powód wskazał, że część pierwszej opłaty rocznej w wysokości 17.943,22 złotych, wymagalna w dniu 1 kwietnia 2008 roku, przedawniła się z dniem 1 kwietnia 2011 roku. Wobec tego ustalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 29 maja 2014 roku opłata roczna w wysokości 81.835,13 złotych pomniejszona o kwotę przedawnioną, wynosi 63.891,91 złotych i stanowi przedmiot żądania w niniejszej sprawie.

Żądanie odsetek ustawowych powód uzasadnił w ten sposób, że pierwsza opłata roczna wzrosła o kwotę 42.294,38 złotych (60.237,60-17.943,22) i stała się wymagalna z dniem 11 maja 2013 roku. Druga opłata natomiast wzrosła o 21.597,53 złotych (81.835,13-60.237,60) i stała się wymagalna z dniem 30 maja 2014 roku. Na potwierdzenie stanowiska strona powodowa powołała postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 kwietnia 2014 roku, I CSK 408/13 oraz uchwałę tegoż Sądu z dnia 23 czerwca 2005 roku, III CZP 37/05.

Powód podniósł także, że zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2010 roku, I CSK 692/09 opłata roczna jest świadczeniem podzielny w rozumieniu art. 379 § 2 kc.

Powód przed wytoczeniem powództwa wezwał pozwanego do zapłaty, jednakże pismo to zostało odesłane (pozew k. 1-9).

W odpowiedzi na pozew wniesionej w dniu 17 czerwca 2015 roku (data nadania przesyłki poleconej k. 105) pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Uzasadniając stanowisko pozwany wskazał w pierwszej kolejności, że nie kwestionuje stanu faktycznego opisanego w pozwie, nie zgadza się jednak z jego interpretacją prawną. Podniósł, że w umowie z dnia 5 listopada 2010 roku powód złożył oświadczenie, że w stosunku do nieruchomości stanowiących działkę ewidencyjną nr (...) nie toczą się żadne postępowania sądowe ani egzekucyjne, w szczególności postępowania administracyjne dotyczące prawidłowości nabycia nieruchomości przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego. Ponadto zgodnie z pismami skierowanymi przez powoda, pozwany miał obowiązek uiszczać opłatę roczną dopiero od 2009 roku. Nie miał przy tym wiedzy o zaległościach poprzedniego użytkownika wieczystego – (...) S.A., zaś powód aż do końca 2014 roku nie żądał zapłaty kwot za 2008 rok.

W związku z tym pozwany zgłosił zarzut przedawnienia roszczenia stwierdzając, że przedawnieniu uległa całość roszczenia, a nie tylko część, którą wskazał powód, w dniu 1 października 2011 roku, a więc trzy lata od dnia, kiedy najwcześniej możliwe było wezwanie pozwanego do zapłaty.

Odnosząc się do uzasadnienia powołanego przez powoda postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 kwietnia 2014 roku stwierdził natomiast, że spór zakończony wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie w sprawie o sygn. akt I ACa 39/13, dotyczył nie tylko aktualizacji opłaty rocznej, ale również stawki procentowej, a więc odsetki, jak również ewentualna wymagalność tego orzeczenia rozpoczynałaby się od wprowadzenia nowej opłaty, a więc od dnia 1 kwietnia 2004 roku. Tym samym roszczenie przedawniło się z dniem 31 marca 2007 roku. Dodatkowo podniósł, że orzeczenie Sądu Najwyższego w sprawie III CZP 37/05 dotyczyło sporu wyłącznie między użytkownikiem wieczystym a właścicielem nieruchomości, nie odnosi się zatem do kwestii wymagalności roszczenia w stosunku do nabywcy nieruchomości.

Kolejno pozwany w oparciu o przepis art. 365 § 1 kpc zgłosił zarzut braku prawomocności rozszerzonej wyroków Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 10 maja 2013 roku w sprawie I ACa 39/13 i z dnia 29 maja 2014 roku w sprawie I ACa 1044/10 w stosunku do m.st. W. podnosząc, że toczyły się one pomiędzy Agencją Nieruchomości Rolnych a (...) S.A. z siedzibą w G. i R. K. (I ACa 39/13) oraz pomiędzy Agencją Nieruchomości Rolnych a (...) S.A. z siedzibą w G.. Nie ma natomiast przepisu ustawy, z którego wynikałaby rozszerzona prawomocność tych orzeczeń względem m.st. W.. Po zbyciu nieruchomości żadna ze stron nie powiadomiła m.st. W. o toczącym się sporze co do wysokości opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego. W efekcie, zdaniem pozwanego, skoro wyroki Sądu Apelacyjnego w Warszawie nie mogą tworzyć obowiązku dla m.st. W., nie można mówić o wymagalności roszczeń powoda względem pozwanego od dnia ich wydania.

Ponadto z ostrożności procesowej pozwany zgłosił zarzut nadużycia prawa podmiotowego z uwagi na to, że powód nie tylko wprowadził w błąd pozwanego w 2010 roku oświadczając, że nie toczy się żadne postępowanie sądowe, ale i później, aż do prawomocnego zakończenia tych postępowań, nie zawiadomił pozwanego o tym, że są one w toku. Podniósł też, że nawet jeśli we wcześniejszej umowie sprzedaży prawa użytkowania wieczystego na rzecz pozwanego przez (...) S.A. spółka oświadczyła, że w stosunku do nieruchomości toczą się postępowania o ustalenie wysokości opłat rocznych za użytkowanie wieczyste gruntu to należy mieć na względzie, że wcześniejsze orzecznictwo sądowe wskazywało na obowiązek użytkownika wieczystego widniejącego w księdze wieczystej w dniu 1 stycznia danego roku do uiszczenia całości opłaty rocznej, bez względu na jej późniejsze zbycie (m.in. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 10 listopada 2005 roku, I ACa 470/05, uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2002 roku, V Ca 2/02, wyrok z dnia 28 listopada 2002 roku, IV CK 249/02 (odpowiedź na pozew k. 79-87)).

Pismem procesowym z dnia 6 lipca 2015 roku strona powodowa podniosła, że sprawa dotycząca ustalonej przez nią wypowiedzeniem z dnia 19 grudnia 2003 roku opłaty rocznej zakończyła się dopiero w dniu 10 maja 2013 roku prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie w sprawie I ACa 39/13, wobec czego bieg przedawnienia roszczenia Agencji z tytułu ustalonej tym wypowiedzeniem nadwyżki opłaty rocznej wywołanej zmianą stawki z 1% na

3% został przerwany w związku z toczącym się postępowaniem do dnia 10 maja 2013 roku i rozpoczął się ponownie w dniu 11 maja 2013 roku. Analogicznie w sprawie dotyczącej ustalonej przez Agencję wypowiedzeniem z dnia 12 grudnia 2007 roku opłaty rocznej przerwa biegu przedawnienia trwała w związku z toczącym się postępowaniem aż do wydania prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie w sprawie I ACa 1044/10 w dniu 29 maja 2014 roku. Podniosła też, że miasto stołeczne, powiadomione w akcie notarialnym z dnia 30 września 2008 roku o toczącym się postępowaniu o ustalenie opłaty rocznej za 2008 rok, nie wzięło udziału w sprawie w charakterze interwenienta ubocznego (pismo procesowe k. 108-112).

W piśmie z dnia 14 lipca 2015 roku strona powodowa zmodyfikowała powództwo w zakresie kwot i terminów naliczania odsetek ustawowych, wnosząc o ich zasądzenie od kwoty 35.886,44 zł od dnia 1 kwietnia 2008 roku do dnia zapłaty, od kwoty 6.407,94 zł od dnia 11 maja 2013 roku do dnia zapłaty i od kwoty 21.597,53 zł od dnia 30 maja 2014 roku do dnia zapłaty.

Odnosząc się do zarzutu braku rozszerzonej prawomocności wyroków ustalających opłaty roczne powód podniósł, że stanowisko strony pozwanej nie znajduje uzasadnienia w obowiązujących przepisach prawa, tj. art. 78 ust. 4 w zw. z art. 79 ust. 5 i 8 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2015 roku, poz. 1774 ze zm., dalej jako ugn) , wedle których ustalona na skutek prawomocnego wyroku opłata roczna obowiązuje począwszy od dnia 1 stycznia roku następującego po roku, w którym wypowiedziano wysokość opłaty. Z tego wynika, że ustalona prawomocnym wyrokiem z dnia 29 maja 2008 roku opłata roczna począwszy od dnia 1 stycznia 2008 roku obowiązuje użytkownika wieczystego posiadającego prawo w tym roku. Ponadto powód wskazał, że z art. 238 kc, wyroków Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2015 roku, II CSK 167/14, z dnia 16 grudnia 1999 roku, II CKN 639/98 z dnia 12 lutego 2014 roku, IV CSK 284/13, z dnia 25 listopada 2010 roku, I CSK 692/09, wynika, że opłata roczna za użytkowanie wieczyste wiąże każdego kolejnego nabywcę tego prawa, bez względu na to, od kogo nabył on to prawo, zaś ustalenie wysokości opłaty rocznej prawomocnymi wyrokami stanowi potwierdzenie zobowiązania użytkownika wieczystego jako zobowiązania realnego, obciążającego każdego nabywcę prawa poprzez sprecyzowanie wysokości tego zobowiązania oraz usuwa ewentualny spór co do wysokości i zakresu tego obowiązku.

W odpowiedzi na zarzut przedawnienia strona powodowa wskazała, że zarzut ten nie może być uwzględniony. W przedmiotowej sprawie powód nie dochodzi całości należnej opłaty za 2008 rok, ale różnicy w wysokości, jaka obowiązywała poprzednio, a wysokością należną, potwierdzoną powołanymi wyżej wyrokami Sądu Apelacyjnego w Warszawie. W ślad za orzeczeniem Sądu Najwyższego z dnia 23 czerwca 2005 roku powód podniósł, że opłata roczna w części nadwyżki wartości gruntu stała się wymagalna po uprawomocnieniu się wyroków Sądu Apelacyjnego w Warszawie, tj. w dniu 11 maja 2013 roku i 30 maja 2014 roku. Z kolei część nadwyżki opłaty rocznej za 2008 rok, wynikająca ze zmiany stawki procentowej z 1% na 3% stała się wymagalna od dnia 1 kwietnia 2008 roku – co znajduje potwierdzenie w wyrokach Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 2011 roku, I CSK 607/10 oraz z dnia 21 czerwca 2013 roku, I CSK 741/12. Jednocześnie na skutek toczącego się postępowania o ustalenie opłaty według nowej stawki 3% nastąpiło wstrzymanie wymagalności roszczenia w zakresie przewyższającym dotychczasową wysokość opłaty z uwagi na zmianę stawki z 1% na 3%. Zatem do czasu zakończenia postępowań zainicjowanych wnioskami o ustalenie opłaty – opłata w wysokości przewyższającej opłatę dotychczasową nie jest zobowiązaniem wymagalnym. Wobec tego do czasu wniesienia niniejszego pozwu nie upłynął trzyletni termin przedawnienia. Pozwany powołał się przy tym na wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 11 kwietnia 2013 roku, I ACa 1337/12.

Ustosunkowując się natomiast do zarzutu nadużycia prawa powód podniósł, że do dnia 25 listopada 2010 roku, tj. wydania orzeczenia przez Sąd Najwyższy w sprawie I CSK 692/09, zarówno on, jak i pozwane m.st. W., pozostawali w usprawiedliwionym przekonaniu, że opłata roczna winna być w całości uiszczona przez użytkownika wieczystego, który posiadał to prawo w dniu 1 stycznia danego roku. Ponieważ zaś Agencja wiedziała, iż pozwany miał wiedzę o toczących się postępowaniach, zbędne były w tej kwestii kolejne oświadczenia (pismo przygotowawcze k. 142-165).

W odpowiedzi strona pozwana podniosła, że skoro powód sam przyznaje, że w przypadku sporu co do wysokości stawki orzecznictwo uznaje, iż opłata jest wymagalna nie od daty prawomocnego wyroku, ale od dnia 1 kwietnia danego roku kalendarzowego, to tym bardziej należy uznać, że opłata przedawniła się w stosunku do m.st. W. w dniu 1

października 2011 roku. Ponadto stwierdziła, że aby skutecznie doszło do przerwania biegu przedawnienia, konieczne jest skierowanie roszczenia przeciwko właściwej osobie. Skoro miasto nie było stroną postępowań, bezpodstawne są twierdzenia powoda, że nastąpiło przerwanie biegu przedawnienia, a świadczyć o tym miały m.in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 6 grudnia 2013 roku, sygn. akt I CSK 78/13, z dnia 9 listopada 2014 roku, sygn. akt II CSK 196/14 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2002 roku, sygn. akt V CKN 587/00 (pismo przygotowawcze k. 208-215).

Przed zamknięciem rozprawy strony podtrzymały dotychczasowe stanowiska (pismo k. 225 – 230; protokół k. 222).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Na mocy decyzji Nr (...) z dnia 8 marca 1995 roku przekazano na rzecz Agencji (...) Skarbu Państwa (poprzednika prawnego Agencji (...) w W.) nieruchomości rolne stanowiące m. in. działkę o numerze ewidencyjnym (...) położoną w W., dzielnica W., przy ul. (...) (decyzja k. 10-12, protokół zdawczo-odbiorczy k. 13-21).

Działka o nr ew. (...) została podzielona na działki nr (...). Z kolei z działki nr (...) wydzielano kolejno działki o numerach: (...)(decyzja nr (...) z 19 czerwca 2001 roku), (...)(decyzja nr (...) z 22 lutego 2002 roku), (...)(decyzja nr (...) z 25 października 2002 roku), (...)(decyzja nr (...) z 23 maja 2005 roku) i (...)(decyzja nr (...) z 10 lipca 2007 roku). Dla działki nr (...) z obrębu (...) położonej w W. przy Al. (...) prowadzona jest księga wieczysta nr (...) (decyzje: nr (...) z 29 listopada 1995 roku, nr (...) z 19 czerwca 2001 roku, nr 22/02 z 22 lutego 2002 roku, nr (...) z 25 października 2002 roku, nr (...) z 23 maja 2005, nr (...) z 10 lipca 2007 roku k. 25-37, odpis zupełny księgi wieczystej nr (...) k. 22-24).

Pismem z dnia 19 grudnia 2003 roku (...), powołując się na art. 17b ustawy z 19 października 1991 roku o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (tj. Dz. U. z 2015 roku, poz. 1014 ze zm., dalej jako ugnr), wypowiedziała (...) S.A. w G. dotychczasową opłatę roczną z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej o powierzchni 27,5633 ha, położonej w W., oznaczonej w ewidencji gruntów jako działki nr (...), obręb (...) i zaoferowała z dniem 1 stycznia 2004 roku nową opłatę roczną w wysokości 5.021.509,56 złotych, zmieniając tym samym stawkę procentową opłaty z 1% na 3% ceny gruntu (wypowiedzenie k. 40-41).

Pismem z dnia 22 stycznia 2004 roku (...) S.A. w G. wnieśli do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w W. o ustalenie, że zmiana opłaty rocznej za oddanie przedmiotowej nieruchomości w użytkowanie wieczyste i zastosowana stawka procentowa są nieuzasadnione. Samorządowe Kolegium Odwoławcze orzeczeniem z 26 listopada 2007 roku uwzględniło go w znacznej części (tj. w zakresie stawki procentowej) i ustaliło, że od 1 stycznia 2004 roku użytkownicy wieczystości obowiązani są wносить opłatę roczną z tytułu użytkowania wieczystego przedmiotowej nieruchomości w kwocie 1.673.836,52 złotych, przy stawce opłaty rocznej wynoszącej 1% wartości nieruchomości. Od powyższego orzeczenia Agencja Nieruchomości Rolnych wniosła sprzeciw, na skutek którego sprawa została przekazana do Sądu Okręgowego w Warszawie i została zarejestrowana pod sygn. akt XXIV C 1059/08 (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z uzasadnieniem k. 42-52).

Pismem z dnia 12 grudnia 2007 roku (...), powołując się na art. 17b ugnr wypowiedziała (...) S.A. w G. dotychczasową opłatę roczną z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej o powierzchni 1,3154 ha, położonej w W., oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka nr (...), obręb (...), i zaoferowała z dniem 1 stycznia 2008 roku nową opłatę roczną w wysokości 325.561,50 złotych, stanowiącą 3% wartości nieruchomości gruntowej (wypowiedzenie k. 51-52).

Pismem z 18 stycznia 2008 roku (...) S.A. w G. wniosła do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w W. o ustalenie, że zmiana opłaty rocznej za oddanie przedmiotowej nieruchomości w użytkowanie wieczyste i zastosowana stawka procentowa są nieuzasadnione. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w dniu 25 czerwca 2008 roku ustaliło, że od 1 stycznia 2008 roku użytkownik wieczysty obowiązany jest wносить opłatę roczną z tytułu użytkowania wieczystego przedmiotowego gruntu w kwocie 108.520,50 złotych. Od powyższego orzeczenia Agencja (...) wniosła sprzeciw, na

skutek którego sprawa została przekazana do Sądu Okręgowego w Warszawie i została zarejestrowana pod sygn. akt XXIV C 120/09 (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z uzasadnieniem k. 53-63).

Na podstawie umowy sprzedaży zawartej w dniu 30 września 2008 roku (akt notarialny Rep. A nr (...)) (...) S.A. w G. sprzedało m.st. W. prawo użytkowania wieczystego gruntu stanowiącego opisaną wyżej działkę ewidencyjną nr (...) (§ 6). Sprzedający oświadczył jednocześnie (§ 4.1.b), że w stosunku do przedmiotowego prawa nie toczą się żadne postępowania sądowe ani egzekucyjne, poza postępowaniami sądowymi w sprawie ustalenia wysokości opłat rocznych za użytkowanie wieczyste gruntu (akt notarialny z dnia 30 września 2008 roku, Rep. (...))k. 113-127).

Pismem z dnia 18 grudnia 2008 roku (...) zawiadomiła m.st. W. o zmianie stawki opłaty rocznej należnej za rok 2009 informując, że wraz z nabyciem prawa użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej użytkownik wieczysty przejmuje obowiązek terminowego uiszczania opłat rocznych (zawiadomienie k. 101-102).

Wyrokiem z dnia 10 sierpnia 2010 roku wydanym w sprawie z powództwa (...) S.A. w G. przeciwko Agencji Nieruchomości Rolnych w W. o ustalenie (sygn. akt XXIV C 120/09) Sąd Okręgowy w Warszawie ustalił, że z dniem 1 stycznia 2008 roku opłata roczna za użytkowanie wieczyste opisaną wyżej nieruchomości stanowiącej działkę nr (...) wynosi 108.520,50 złotych, tj. 1% wartości nieruchomości. Wyrokiem z dnia 29 maja 2014 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie, w sprawie I ACa 1044/10 zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że ustalił, że od dnia 1 stycznia 2008 roku opłata roczna z tytułu użytkowania wieczystego w/w nieruchomości wynosi 325.561,50 złotych przy zastosowaniu stawki 3% (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z uzasadnieniem k. 53-63).

Na mocy umowy z dnia 5 listopada 2010 roku zawartej przed notariuszem E. M., Repertorium (...), Agencja (...)w W. przekazała nieodpłatnie na własność m.st. W. w/w nieruchomość stanowiącą działkę ewidencyjną o nr (...) (§ 7), przy czym pełnomocnik Agencji oświadczył, że w stosunku do niej nie toczą się żadne postępowania sądowe ani egzekucyjne, w szczególności postępowanie administracyjne dotyczące prawidłowości nabycia nieruchomości przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego (§ 4.3.3) (akt notarialny Rep. (...) (...)k. 89-100, odpis zupełny księgi wieczystej (...) k. 22-24).

Wyrokiem z dnia 12 września 2012 roku wydanym w sprawie z powództwa (...) S.A. w G. przeciwko Agencji (...)w W. (sygn. akt XXIV C 1059/08) Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił powództwo. Wyrokiem z dnia 10 maja 2013 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie w sprawie I ACa 39/13 oddalił apelację powodów (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z uzasadnieniem k. 42-52).

W dniu 12 grudnia 2014 roku Agencja (...)wezwała m.st. W. do zapłaty kwoty 74.159,33 złotych stosownie do ww. wyroków Sądu Apelacyjnego w Warszawie tytułem użytkowania wieczystego gruntu stanowiącego działkę nr (...), na którą to kwotę złożyły się opłata za rok 2008 wymagalna w dniu 31 marca 2008 roku w wysokości 63.891,91 złotych, odsetki ustawowe od kwoty 42.294,38 złotych za okres od dnia 11 maja 2013 roku do dnia 12 grudnia 2014 roku w wysokości 8.752,04 złotych oraz odsetki ustawowe od kwoty 21.597,53 złotych od dnia 30 maja 2014 roku do dnia 12 grudnia 2014 roku w wysokości 1.515,38 złotych. Miasto stołeczne W. zwróciło wezwanie bez realizacji (wezwanie do zapłaty wraz z potwierdzeniem odbioru k. 64-65, pismo (...) m.st. W. z dnia 19 grudnia 2014 roku k. 66).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów złożonych do akt przez strony. W odniesieniu do dokumentów, które zostały przedłożone w formie zwykłych kserokopii, strony nie zakwestionowały rzetelności ich sporządzenia, ani nie żądały złożenia przez stronę przeciwną ich oryginałów (zgodnie z art. 129 kpc). Także Sąd badając te dokumenty z urzędu nie dopatrzył się w nich niczego, co uzasadniałoby powzięcie jakichkolwiek wątpliwości, co do ich wiarygodności i mocy dowodowej, dlatego stanowiły podstawę dla poczynionych w sprawie ustaleń. Dodatkowo czyniąc ustalenia faktyczne Sąd uwzględnił twierdzenia strony, którym przeciwnik nie przeczył w trybie art. 230 kpc, co było o tyle istotne, że stan faktyczny sprawy w zasadzie nie był kwestionowany. Sporna była jedynie jego ocena prawna.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie, wobec czego należało je oddalić. Zgodnie z art. 238 kc wieczysty użytkownik uiszcza przez czas trwania swego prawa opłatę roczną. Stosownie do przepisu art. 17b ust. 1 ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (tj. Dz. U. z 2015 roku, poz. 1014 ze zm., powoływana dalej w skrócie jako ugnr) w brzmieniu obowiązującym na dzień wypowiedzenia przez Agencję pierwszej opłaty rocznej, z zastrzeżeniem ust. 2, opłata roczna z tytułu użytkowania wieczystego wynosi w odniesieniu do nieruchomości Zasobu wykorzystywanych: 1) na cele obronności państwa, w tym ochrony przeciwpożarowej 0,1 %, 2) na cele rolne 1 %, 3) na inne cele 3 % wartości nieruchomości ustalonej w sposób określony w art. 30 ust. 1, z tym że wartość gruntu rolnego można ustalić w sposób określony w art. 30 ust. 2. Art. 30 ust. 2a przewiduje z kolei, że o ustaleniu nowej albo zmianie dotychczasowej wysokości opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego, o której mowa w ust. 1, Prezes Agencji zawiadamia na piśmie użytkownika wieczystego. Do obu rodzajów zawiadomień stosuje się odpowiednio przepisy o gospodarce nieruchomościami, dotyczące postępowania w razie wypowiedzenia opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej.

Właściwe przepisy ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tj. Dz. U. z 2015 roku, poz. 1774, powoływana dalej w skrócie jako ugn), do których odsyła powyższy przepis ugnr, przewidują, że właściwy organ zamierzający zaktualizować opłatę roczną z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej powinien wypowiedzieć na piśmie wysokość dotychczasowej opłaty, do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego, przesyłając równocześnie ofertę przyjęcia jej nowej wysokości. Użytkownik wieczysty może, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wypowiedzenia, złożyć do samorządowego kolegium odwoławczego właściwego ze względu na miejsce położenia nieruchomości, zwanego dalej „kolegium”, wniosek o ustalenie, że aktualizacja opłaty jest nieuzasadniona albo jest uzasadniona w innej wysokości (art. 78 ust. 1 i 2 ugn). W myśl art. 79 ust. 5 w zw. z ust. 8 ustalona na skutek prawomocnego wyroku sądu rozstrzygającego sprawę w następstwie wniesienia sprzeciwu, nowa wysokość opłaty rocznej obowiązuje począwszy od dnia 1 stycznia roku następującego po roku, w którym wypowiedziano wysokość dotychczasowej opłaty.

Z uwagi na okoliczność, iż w odniesieniu do nieruchomości objętej pozwem zostały wydane prawomocne wyroki Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 10 maja 2013 roku w sprawie I ACa 39/13 oraz z dnia 29 maja 2014 roku w sprawie I ACa 1044/10, ustalające wysokość opłaty rocznej, kluczowa dla rozstrzygnięcia istoty niniejszej sprawy była w pierwszej kolejności ocena zasadności zarzutu braku rozszerzonej prawomocności materialnej tychże orzeczeń. Pozytywna jego ocena oznacza bowiem brak legitymacji biernej po stronie pozwanej w niniejszym procesie.

Zgodnie z przepisem art. 365 § 1 kpc orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby. Z przepisu tego wynika, że orzeczenia mają moc wiążącą tylko w odniesieniu do wymienionych w nim podmiotów, tj. przede wszystkim do stron procesu i sądu, który je wydał, a następnie obejmuje także inne sądy oraz organy państwowe i organy administracji publicznej. Związanie innych osób może wynikać z konkretnych przepisów, przewidujących wyjątkowe rozszerzenie mocy wiążącej prawomocnych orzeczeń na te osoby, określane jako stan rozszerzonej prawomocności materialnej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 czerwca 2007 roku, IV CSK 110/07, LEX nr 488981, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 marca 2009 roku, IV CSK 441/08, LEX nr 603182).

Przytaczając w tym miejscu poglądy doktryny (Grzegorz P. [w:] Ereciński T [red.], Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom II. Postępowanie rozpoznawcze, LexisNexis, 2012), zauważyć trzeba, że reguła związania stron prawomocnym orzeczeniem (prawomocność materialna inter partes) znajduje uzasadnienie w istocie procesu cywilnego, jako postępowania toczącego się między dwiema stronami. To strony są dysponentami procesu, mają pełną możliwość prezentowania swoich racji, a przez to wpływania na jego przebieg oraz na treść rozstrzygnięcia. Objęcie ich skutkami orzeczenia znajduje tym samym pełne aksjologiczne uzasadnienie. Uzasadnienia tego brakuje w przypadku osób trzecich, których aktywność w postępowaniu ogranicza dwustronna struktura procesu. Osoby te, skoro nie mają możliwości obrony swych praw, nie powinny być obarczane konsekwencjami wydanego w nim rozstrzygnięcia. Odmienne ujęcie, zezwalające w szerokim zakresie na obejmowanie osób trzecich skutkami orzeczeń wydawanych w postępowaniach prowadzonych bez ich udziału, kolidowałoby z wynikającym z art. 45 ust. 1 Konstytucji

Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.) oraz art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności prawem do rzetelnego procesu, którego zasadniczym elementem jest prawo do wypowiedzenia się co do stanowiska strony przeciwnej (prawo do wysłuchania). Skutek prawomocności materialnej występuje wówczas, gdy w kolejnym postępowaniu strony te są identyczne.

Z uwagi na powyższe objęcie prawomocnością osób trzecich jest wyjątkiem od reguły prawomocności *inter partes*. Na gruncie art. 365 § 1 kpc należy rozróżnić przypadki, w których orzeczenie uzyskuje rozszerzoną prawomocność materialną z mocy wyraźnego przepisu oraz w których rozszerzenie skutków orzeczenia na osoby trzecie jest wynikiem szczególnej relacji, w której znajdują się te osoby w stosunku do stron lub przedmiotu procesu. W tym miejscu wskazać trzeba, że zarówno na gruncie art. 238 kc, jak też art. 79 ugn, wyrok ustalający opłatę roczną za użytkowanie wieczyste, nie uzyskuje rozszerzonej prawomocności materialnej. Z kolei druga grupa dotyczy rozciągnięcia prawomocności materialnej na następców prawnych stron, przy czym następstwo to może być pod tytułem ogólnym (wstąpienie w ogół praw poprzednika prawnego) oraz szczególnym, które polega na nabyciu indywidualnie oznaczonych praw lub obowiązków m.in. na skutek zawarcia umowy sprzedaży.

W toku postępowania strona powodowa powołała się na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2015 roku (sygn. akt II CSK 167/14, LEX nr 1659221), w sentencji którego Sąd uznał, że zmiana użytkownika wieczystego w toku postępowania aktualizacyjnego stanowi następstwo prawne, które podlega ocenie według przepisów kc, dotyczy bowiem praw i obowiązków cywilnoprawnych. Nabywca wstępuje w prawa zbywcy, także w zakresie terminów i uprawnień związanych z postępowaniem aktualizacyjnym.

W realiach niniejszej sprawy nie ulega wątpliwości, że strona pozwana zawierając z (...) S.A. w G. w dniu 30 września 2008 roku umowę sprzedaży weszła w prawa użytkownika wieczystego nieruchomości, której dotyczy żądanie pozwu.

Oddziaływanie orzeczenia na następców prawnych pod tytułem szczególnym wiąże się ściśle z przyjętą w art. 192 pkt 3 kpc konstrukcją zakładającą utrzymanie przez osobę występującą pierwotnie w roli strony procesowej legitymacji procesowej na zasadzie podstawienia w miejsce nabywcy rzeczy lub prawa objętych sporem, jeżeli do zbycia doszło po powstaniu zawisłości sporu, co byłoby pozbawione sensu, gdyby przyjąć, że następca prawny nie jest objęty prawomocnością orzeczenia wydanego w postępowaniu toczącym się z udziałem poprzednika. W toku postępowania ochronie interesów nabywcy może służyć, oprócz przewidzianej w art. 192 pkt 3 możliwości wstąpienia do procesu w miejsce zbywcy, instytucja interwencji ubocznej.

Z przytoczonych wyżej poglądów doktryny wywieść należy, iż strony pozwanej, która nie była uczestnikiem toczących się postępowań o ustalenie opłaty z tytułu użytkowania wieczystego po nabyciu tego prawa, nie może objąć skutku w postaci rozszerzonej prawomocności materialnej wyroków wydanych w powyższych sprawach. Nie uszło przy tym uwadze Sądu, iż zarzutu strony pozwanej nie można oceniać w oderwaniu od charakteru roszczenia, które jest przedmiotem niniejszego postępowania, a którego źródłem są przepisy mające charakter bezwzględnie obowiązujących (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1999 roku, II CKN 639/98, OSNC 2000/6/121, LEX nr 39178). Jednakże w ocenie Sądu nie powoduje to, co usiłował wykazać powód w toku postępowania, iż opłata roczna obowiązuje w ustalonej prawomocnymi wyrokami sądowymi wysokości nabywcę tego prawa w sytuacji, gdy wypowiedzenia aktualizacyjne zostały złożone przez właściciela nieruchomości w stosunku do zbywcy, a więc zanim nabywca stał się użytkownikiem wieczystym, a „ustalenie wysokości opłaty rocznej prawomocnymi wyrokami stanowi potwierdzenie zobowiązania użytkownika wieczystego (...), obciążającego każdego nabywcę prawa poprzez sprecyzowanie wysokości tego zobowiązania oraz usuwa ewentualny spór co do wysokości i zakresu tego obowiązku” (k. 149). Stałoby to w sprzeczności z cywilnoprawnym charakterem tej opłaty wynikającym wprost z tego, że obowiązek jej uiszczenia rodzi się w chwili zawarcia umowy użytkowania wieczystego, sama opłata stanowi zaś element konstrukcyjny treści stosunku użytkowania wieczystego (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 31 marca 2015 roku, VI ACa 770/14, LEX nr 1712706, wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 27 listopada 2003 roku, I CK 316/02, LEX nr 1129606, z dnia 25 listopada 2010 roku, I CSK 692/09, LEX nr 736524).

Powracając do głównego nurtu rozważań stwierdzić należało, że powodowi przysługiwałoby roszczenie względem strony pozwanej wywodzone z prawomocnych wyroków ustalających wysokość opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste za okres od 1 października 2008 roku do 31 grudnia 2008 roku jedynie w sytuacji, gdyby pozwany m.st. W. wskutek wejścia w prawa zbywcy stało się uczestnikiem tamtejszych postępowań w charakterze strony bądź interwenienta. Sytuacja taka nie miała miejsca i Sąd w tym zakresie nie podziela argumentacji powodowej Agencji, że pozwany mógł zgłosić interwencję, bowiem w umowie sprzedaży prawa użytkowania wieczystego został poinformowany o toczących się postępowaniach w sprawie ustalenia wysokości opłat rocznych za użytkowanie wieczyste

Zachowanie pozwanego w tej mierze oceniać należy przez pryzmat utrwalonego wówczas w judykaturze i piśmiennictwie stanowiska, iż **charakter opłat za użytkowanie wieczyste, które są opłatami rocznymi, nie uzasadnia ich związku z faktycznym czasem trwania tego prawa w ciągu roku, nie są one bowiem proporcjonalne do okresu trwania użytkowania wieczystego w określonym roku kalendarzowym i nie podlegają stosownemu obniżeniu w razie korzystania przez użytkownika ze swego prawa krócej niż 12 miesięcy** (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 28 listopada 2003 r., IV CK 249/02, LEX nr 164013, z dnia 15 lutego 2002 roku, V CA 2/02, OSNC 2003/1/12, LEX nr 53727, z dnia 3 września 2003 roku, II KKN 419/01, OSNC 2004/10/165, Biul.SN 2004/2/8, LEX nr 83411). Pozwany działając w zaufaniu do treści obowiązujących przepisów i ich powszechnie akceptowanej wykładni miał więc pełne prawo sądzić, iż kwestia opłata za użytkowanie wieczyste w 2008 roku jest dla niego bez znaczenia i w żadnym wypadku nie będzie on podmiotem obowiązany do ich uiszczenia.

Warto podkreślić, iż stanowisko co do podzielności opłat za użytkowanie wieczyste to zostało zmienione wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2010 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt I CSK 692/09 (Biuletyn Sądu Najwyższego 2011/3/13, LEX nr 736524), w którym przyjął on, że opłata roczna (niezależnie od sposobu ustalenia jej wysokości) pozostaje odpowiednio skorelowana z możliwością korzystania przez użytkownika wieczystego z nieruchomości gruntowej, a samo użytkowanie wieczyste ze swej istoty pozostaje prawem czasowym (art. 236 kc), nie sposób więc wymagać tego, aby użytkownik wieczysty był zobligowany uiszczać na rzecz właściciela gruntu opłatę roczną także za ten okres roku kalendarzowego, w którym nie przysługuje mu już to prawo. Oznacza to konieczność odpowiedniego, jurydycznego skorelowania wysokości opłaty rocznej, do której uiszczenia zobligowany został użytkownik wieczysty w danym roku kalendarzowym, z rzeczywistym okresem przysługiwania mu omawianego prawa rzeczowego. Ponadto Sąd Najwyższy stwierdził, że opłata roczna nie jest świadczeniem niepodzielnym w rozumieniu art. 379 § 2 kc, wobec czego zbycie użytkowania wieczystego przez pierwotnego użytkownika wieczystego w ciągu roku kalendarzowego nie ogranicza możliwości prawnej uzyskania należności z tytułu opłaty rocznej od nabywcy użytkowania wieczystego.

Podkreślić trzeba, że **w/w orzeczenie zostało wydane już po zawarciu umowy sprzedaży prawa użytkowania wieczystego stronie pozwanej**. Stąd też za uzasadnione należy uznać, że żadna ze stron niniejszego procesu nie podjęła działań ukierunkowanych na wzięcie przez m.st. W. udziału w sprawach aktualizacyjnych, bowiem nie dotyczyły one jego praw i obowiązków.

Inną kwestią jest natomiast ocena, czy strona pozwana już po wydaniu rzeczowego wyroku Sądu Najwyższego, powinna była wykazać inicjatywę i wstąpić do powyższych postępowań o ustalenie wysokości opłaty rocznej. Kluczową tutaj kwestią jest ustalenie, czy była ona o nich poinformowana. Nie uszedł uwadze Sądu fakt, iż w § 4.3.3 umowy z dnia 5 listopada 2010 roku, przekazującej nieodpłatnie na własność m.st. W. nieruchomość stanowiącą dotychczas przedmiot użytkowania wieczystego, Agencja Nieruchomości Rolnych w W. oświadczyła, że w stosunku do tej nieruchomości nie toczą się żadne postępowania sądowe ani egzekucyjne, w szczególności postępowanie administracyjne dotyczące prawidłowości nabycia nieruchomości przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego. W ocenie Sądu nie zasługuje na poparcie argument strony powodowej, że – z uwagi na to, że Agencja wiedziała, iż pozwany miał wiedzę o toczących się postępowaniach – zbędne były w tej kwestii kolejne oświadczenia. W ocenie Sądu strona powodowa nie wykazała, iż pozwany miał wiedzę o toczących się postępowaniach

aktualizacyjnych. **Skoro w w/w umowie z 5 listopada 2010 roku powód wskazał, iż nie toczą się żadne postępowania pozwany mógł zasadnie wnioskodawca, iż postępowania aktualizacyjne, o których mowa w umowie z 2008 roku, uległy już zakończeniu.**

W ocenie Sądu zasadny był także podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia roszczenia. Stosownie do art. 117 § 1 i 2 kc z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu; po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej – trzy lata (art. 118 kc). Zgodnie natomiast z art. 120 § 1 w zw. z art. 123 § 1 pkt 1 kc bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne, natomiast przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia.

Nie ulega wątpliwości, że roszczenie strony powodowej o zapłatę opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego jest roszczeniem, dla którego przewidziany jest trzyletni termin przedawnienia – jako roszczenia o świadczenie okresowe. O takiej jego kwalifikacji decyduje już bowiem sam charakter opłaty za użytkowanie wieczyste, która jest opłatą roczną, płatną co rok w terminie do dnia 31 marca (analogiczne stanowisko zajął Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 11 kwietnia 2013 roku, I ACa 1337/12, LEX nr 1322769).

Z powyższego wynika również, że każdorazowo datą wymagalności opłaty rocznej jest dzień 1 kwietnia każdego roku, za który należy się opłata. W niniejszej sprawie roszczenie powoda o zapłatę tych kwot stało się więc wymagalne w dniu 1 października 2008 roku (od daty zakupu nieruchomości), a więc bieg terminu przedawnienia upłynął w dniu 1 października 2011 roku. Z tego też względu żądanie powoda zapłaty należności tytułem opłaty za użytkowanie wieczyste za należało oddalić jako przedawnione.

W ocenie Sądu fakt trwania procesów aktualizacyjnych nie spowodował zawieszenia biegu terminu przedawnienia wobec pozwanego, który nie był przecież stroną tych postępowań. Przyjęcie innej konkluzji prowadziłoby do bardzo niebezpiecznej z punktu widzenia bezpieczeństwa obrotu prawnego sytuacji, iż podmiot nabywający prawo użytkowania wieczystego może być obligowany do uiszczania należności z tytułu opłat po wielu latach od nabycia tego prawa. Stałoby to w sposób rażący sprzeczny z ratio legis instytucji przedawnienia roszczeń, której celem jest właśnie stabilizacja stosunków cywilnoprawnych wskutek upływu czasu.

Dodatkowo warto wskazać, iż **nawet brak ustalenia wysokości roszczenia nie stoi na przeszkodzie jego przedawnieniu.** Należy podkreślić, iż ani przepisy kodeksu cywilnego, ani jakiegokolwiek innej ustawy nie przewidują skutku w postaci początku biegu terminu przedawnienia roszczenia z precyzyjnym ustaleniem wysokości tego roszczenia. W ocenie Sądu nie można konsekwencjami trwania procesów aktualizacyjnych obciążać pozwanego – zwłaszcza biorąc pod uwagę fakt, iż nie był ich stroną. Nie mogą one mieć także modyfikować terminów przedawnienia które dla pozwanego wynikały bezpośrednio z treści powszechnie obowiązujących przepisów prawa.

Wprawdzie zarówno w pozwie, jak również w piśmie przygotowawczym z dnia 14 lipca 2015 roku (k. 142 - 164) powód powołał bogate orzecznictwo wskazujące na powiązanie momentu rozpoczęcia biegu terminu przedawnienia z datą prawomocności orzeczenia wydanego w sprawie aktualizacyjnej. Tym niemniej uważna analiza w/w orzeczeń wyraźnie wskazuje, iż mają one zastosowanie do stron procesów aktualizacyjnych. Żadne z nich nie odnosi się w jakikolwiek sposób do osób trzecich – tj. podmiotów nie będących stronami tych procesów. Z tego względu nie ulega wątpliwości, iż zostały one wydane w całkowicie odmiennym stanie faktycznym i dlatego nie mogą znaleźć zastosowania w niniejszej sprawie.

Dodatkowo w ocenie Sądu zasadne jest stanowisko pozwanego, iż skutek w postaci przerwania czy też zawieszenia biegu terminu przedawnienia związany jest ze skierowaniem powództwa przeciwko odpowiedniej osobie (vide: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2002 roku, sygn. akt V CKN 587/00; wyrok Sądu Najwyższego

z dnia 6 grudnia 2013 roku, sygn. akt I CSK 78/13). W niniejszej sprawie pozwany nie był stroną postępowań aktualizacyjnych, nie miało miejsce także choćby przyzpozwanie miasta stołecznego W. do tych procesów. Tym samym nie sposób przyjąć, iż dla pozwanego bieg terminu przedawnienia roszczeń dochodzonych w niniejszej sprawie rozpoczął się dopiero z chwilą prawomocności wyroków wydanych w w/w procesach aktualizacyjnych.

Powyższe rozważania dotyczące braku prawomocności rozszerzonej powołanych przez powoda orzeczeń wobec pozwanego, jak również przedawnienia roszczeń, decydowały łącznie o podjęciu przez Sąd merytorycznego rozstrzygnięcia o oddaleniu powództwa.

Odnosząc się z kolei do zarzutu nadużycia prawa podmiotowego należy wskazać, iż w ocenie Sądu nie był on zasadny. Niewątpliwie powodowi przysługuje konstytucyjnie chronione prawo do Sądu i mógł on zwrócić się do tego organu Państwa o ocenę zasadności jego roszczeń. Było to dodatkowo usprawiedliwione stosunkowo skomplikowaną sytuacją prawną związaną z brakiem uczestnictwa pozwanego w toku postępowań aktualizacyjnych oraz zmianą linii orzeczniczej Sądu Najwyższego dotyczącą wykładni przepisów o podzielnosci opłat za użytkowanie wieczyste.

Podstawę rozstrzygnięcia o kosztach postępowania (pkt II sentencji) stanowił art. 98 § 1 i 3 kpc, zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu); do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony.

W niniejszej sprawie na koszty poniesione przez pozwanego złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika będącego radcą prawnym w wysokości 3.600 złotych. Zgodnie z § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tj. Dz. U. z 2013 roku, poz. 490 ze zm.) stawka minimalna wynosi przy wartości przedmiotu sprawy powyższej 50.000 złotych do 200.000 złotych wynosi 3.600 złotych.

Rozstrzygnięcie zawarte w pkt III sentencji wyroku Sąd oparł o art. 80 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. z 2014 roku poz. 1025 ze zm.) zgodnie z którym sąd z urzędu zwraca stronie różnicę między opłatą pobraną od strony, a opłatą należną. W niniejszej sprawie powód wnosił o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego (wniosek dowodowy k. 162) i na jej poczet uiszczył zaliczkę w kwocie 700 złotych (dowód uiszczenia zaliczki k. 209). Następnie w toku procesu cofnął ten wniosek (protokół k. 222). W związku z tym, na podstawie w/w przepisu, należało zwrócić mu wpłaconą zaliczkę.

Mając na uwadze powyższe okoliczności faktyczne i treść przepisów prawa, Sąd orzekł jak w sentencji.

ZARZĄDZENIE

(...)